Pionýr Výroční zpráva 2002

Každoroční zastavení a nadechnutí na naší cestě, které představuje Výroční zpráva – Pionýra 2002, je vhodnou pohnutkou ke krátkému zamyšlení.

Kdo dokument prolistuje, nemůže říci, že to byl prázdný rok. Přesto my, posuzujeme-li některé jednotlivé události, jsme leckdy smutní. Chceme-li třeba něco říci, ale nikdo není ochoten nás vyslechnout, či pokud chceme něco vykonat a nechce nás přitom nikdo podpořit. Jsme někdy zarmouceni a cítíme se osamělí, když si nikdo nevšiml naší práce, našeho úsilí, ba leckdy i naší oběti.

Přemýšlel jsem o podobných pocitech a myslím si, že přijdou vždy, když se soustředíme příliš mnoho na sebe a na své požadavky. Být pionýrem však nespočívá v sebestřednosti, a tak když se rozhlédneme a vnímáme nejen sebe, ale i potřeby ostatních, pak mnohé z našich priorit ustupuje do pozadí.

V roce 2002 uplynulo deset let od kampaně, která měla naše sdružení přivést k zákazu a zániku. Bránili jsme se tehdy a jako každá překonaná překážka i tato nám nakonec pomohla v naší cestě hledání opravdových lidských hodnot a objevování věcí podstatných.

Rok 2002 byl naštěstí jiný než rok 1992. Byl naplněn aktivní činností našich členů i pro neorganizované. Byl i rokem prověření našich zásad – povodně vyzkoušely nejen naše schopnosti okamžitě reagovat, ale ujistily nás, že pojem solidarita není jen prázdným slovem...

Pionýři v roce 2002 – stejně jako před deseti lety – vědí, že radost začíná právě v tom okamžiku, kdy se vzdáme pokusu hledat štěstí jen pro sebe a snažíme se ho předat druhým. Výroční zpráva – Pionýr 2002 je tak zřetelným dokladem, že je falešné domnívat se, že je bezpečnější držet se starých známých a prošlapaných cest a příliš nevyčnívat. Pionýři svými aktivitami dokládají, že neexistuje jedna cesta pro všechny, že rozmanitost je jedinečným příspěvkem pro děti a mladé lidi.

Máme za sebou dobrý rok a nabízíme laskavému čtenáři, aby se s jeho průběhem také seznámil.

Mgr. Martin Bělohlávek
předseda České rady Pionýra

POSLÁNÍ A CÍLE ORGANIZACE

Hodláte-li se podrobně seznámit s účelem a cílem našeho sdružení, pak vám můžeme doporučit naše základní dokumenty Statut a Program Pionýra (přístupné na www.pionyr.cz). Z nich vyplývá, že usilujeme především o naplnění oprávněných zájmů dětí, které jsou zakotveny v Úmluvě o právech dítěte. Nejde nám přitom jen o naplnění volného času dětí, ale především o výchovu mladého člověka k aktivnímu životnímu stylu. Člověka, kterému záleží na dění ve společnosti, který má ve společnosti své místo a který v ní dokáže uplatnit své individuální přednosti.

Naše činnost je dostupná širokému okruhu dětí a mládeže. Nechceme vytvářet umělé rozdíly mezi dětmi na základě jmění rodičů, národnosti či politického smýšlení a vyznání. Snažíme se, abychom měli co nabídnout i neorganizovaným dětem a mládeži.

ORGANIZAČNÍ VÝSTAVBA

Rok 2002 znamenal pro naše sdružení velkou organizační proměnu. Roli okresních organizačních jednotek převzalo 14 krajských organizací Pionýra. Museli jsme zvládnout nové organizační postupy a osvojit si nový styl práce. Můžeme považovat za velký úspěch, že se tato změna neodrazila v členské základně a v podmínkách pro činnosti pionýrských skupin.

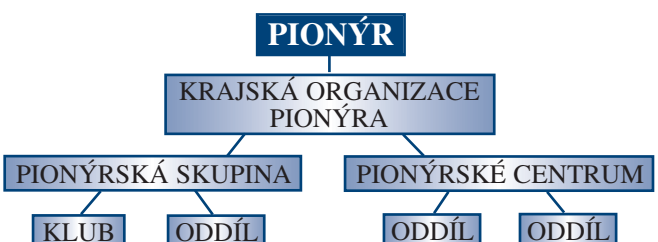

Nově se v organizační výstavbě objevují dva typy jednotek, pionýrské centrum a klub. Následující čísla odpovídají datu 31. 12. 2002

Krajská organizace Pionýra	Počet PS	Počet PC	Počet oddílů	Počet klubů	Počet členů
Praha	58	5	134	5	2 963
Středočeská	36	7	87	4	2 122
Budějovická	40	2	86	1	1 795
Plzeňská	47	5	112	7	2 563
Karlovarská	5	0	10	0	202
Ústecká	29	5	60	4	1 312
Liberecká	14	1	31	1	676
Královéhradecká	24	0	50	2	1 249
Pardubická	28	2	48	2	964
Vysočina	22	2	37	3	871
Jihomoravská	56	0	125	0	3 198
Olomoucká	20	2	32	0	782
Moravskoslezská	37	2	70	2	1 723
Zlínská	14	2	24	3	698
Celkem	**430**	**35**	**906**	**34**	**21 118**

Krajské organizace Pionýra

Krajské organizace Pionýra mají základní význam při vytváření servisu základním jednotkám. Hrají nezastupitelnou roli v organizátorské, reprezentační, informační a ekonomické oblasti.

Předsedové krajských rad Pionýra (KRP)

- Jindřich Červenka - Pražská rada Pionýra do 19. 10. 2002
- Radek Zázvůrek - Pražská rada Pionýra od 19. 10. 2002
- Tomáš Suchý, Ing. - Středočeská KRP
- Petr Novák - Jihočeská KRP
- Martin Čechura, Mgr. - Plzeňská KRP
- Franšek Kováč - KRP Karlovarského kraje
- Martin Ritter - Ústecká KRP
- Petr Hanka - Liberecká KRP do 7. 2. 2002
- Tomáš Rychtařík, Ing. - Liberecká KRP od 7. 2. 2002
- Petr Lipovský - KRP Královéhradeckého kraje do 11. 1. 2002
- Petra Kulhánková, Mgr. - KRP Královéhradeckého kraje od 12. 1. 2002
- Hana Sádovská-Kubátová, Mgr. - Pardubická KRP

Jiří Němec, Mgr. - KRP kraje Vysočina

- Jan Ondroušek - Jihomoravská KRP do 3. 3. 2002
- Milan Matyáš - Jihomoravská KRP od 3. 3. 2002
- Svatopluk Protivanský - Olomoucká KRP do 20. 4. 2002
- Jana Valová - Olomoucká KRP od 20. 4. 2002
- Oldřich Lindovský - KRP Moravskoslezského kraje
- Darina Zdráhalová, Mgr. - Zlínská KRP

Pionýrská centra

Pionýrské centrum do jisté míry nahrazuje organizačně koordinační funkci jednotek, které dříve pracovaly na úrovni okresů. Společné centrum však pro zlepšení vzájemné spolupráce mohou vytvořit kupříkladu i dvě krajské organizace Pionýra.

Pionýrské skupiny

Pionýrská skupina je tradiční organizační jednotkou. Průměrně se v ní registruje necelá padesátka členů. Je to nejmenší organizační jednotka s právní subjektivitou. Průměrně na ní pracují dva oddíly.

Kluby

Pomocí klubů bychom chtěli rozšířit nabídku naší činnosti pro neorganizované děti a mládež. Za jejich činnost odpovídají vedoucí klubů, na které jsou kladeny stejné kvalifikační nároky jako na vedoucí oddílů. Program je uzpůsoben tak, aby je děti mohly navštěvovat i nahodile. Spektrum činnosti může být opravdu bohaté (sportovní, deskové hry, výtvarné, rukodělné apod.).

V roce 2002 pracovalo celkem 34 klubů, z nichž 14 využilo na svou činnost dotačních prostředků v celkové výši 319 435,40 Kč.

Oddíly

Oddílová činnost tvoří základ programové nabídky našeho sdružení. Oddíly se scházejí zpravidla jednou týdně ve svých klubovnách. Prostřednictvím her děti rozvíjí své individuální vlastnosti i svůj vztah ke svým vrstevníkům. Program schůzek obvykle vychází z dlouhodobých her, ve kterých se odrážejí výchovné projekty našeho sdružení.

typy oddílů

všestranné	441
turistické	248
sportovní	87
přírodovědné	18
kulturní	40
technické	15
jiné	54
celkem	**906**

Členská základna

Během roku 2002 došlo k poklesu členské základny. Ze statistického hlediska se jedná o pokles zanedbatelný. K 31. 12. 2002 sdružení registrovalo 21.118 členů.

věkové složení členů

do 9 let	2 861
9 - 12 let	5 231
13 - 15 let	4 283
16 - 18 let	2 599
19 - 26 let	2 863
nad 26 let	3 281
celkem	**21 118**

Orgány Pionýra

Česká rada Pionýra - nejvyšší orgán, který se schází mezi výročními zasedáními - zasedala v roce 2002 čtyřikrát. Pracuje v ní 48 členů, počet zástupců za jednotlivé krajské organizační jednotky se odvíjí od výše její členské základny. V roce 2002 Česká rada Pionýra ustavila své pracovní sekce, které se zabývají jednotlivými problematikami (organizace vzdělávání a tvorby metodických materiálů, tvorby a realizace výchovných projektů, vnějších vztahů a propagace, organizačně informační, táborové činnosti a základen, soutěží a akcí, zahraniční, legislativně ekonomická ediční rada).

Statutární orgán

Předsedou České rady Pionýra je Mgr. Martin Bělohlávek.

Výkonný výbor České rady Pionýra

- Martin Bělohlávek, Mgr. — předseda České rady Pionýra
- Kateřina Brejchová — ekonom České rady Pionýra
- Soňa Čundrlová — oblast legislativně-ekonomická - do 7. 9. 2002
- Petr Halada — oblast vnějších vtahů místopředseda České rady Pionýra - od 13. dubna 2002
- Jindřich Kačer — oblast ediční činnosti - do 7. 9. 2002
- Ondřej Knotek — místopředseda České rady Pionýra - do 23. 3. 2002

• Peter Kubove, Mgr.	oblast legislativně ekonomická - od 7. 9.2002
• Miroslav Mašek	oblast táborové činnosti a základen
• Jiří Mlaskač, Mgr.	oblast akce a soutěže - od 12. 4. 2002
• Petr Novák	místopředseda České rady Pionýra oblast ediční činnosti - od 7. 9. 2002
c Tomáš Novák	oblast organizačně informační - do 14. 10. 2002

Revizní komise ČRP

• Bohuslav Kühnel	člen
• Peter Kubove, Mgr.	místopředseda do 7. září 2002
• Oldřich Lindovský	předseda
• Jiří Streit	člen
• Jiří Vostřel, Ing.	člen do 8. října 2002

Nejvyšší smírčí komise ČRP

• Dagmar Bízková, Mgr.	člen
• Ivana Kožíšková, JUDr.	předseda
• Škampa Jan	člen

Ústředí Pionýra v ČR

profesionální zázemí na celostátní úrovni - zaměstnanci

• Ondřej Knotek	samostatný odborný pracovník do 31. 1. 2002
• Kateřina Brejchová	vedoucí ekonomicko-organizační skupiny
• Irena Černá, Mgr.	vedoucí správně-organizační skupiny
• Markéta Fraitová	účetní
• Kateřina Mašková	odborný pracovník skupiny obsahu činnosti do 31. 8. 2002
• Zdeňka Slaninová	odborný pracovník správně-organizační skupiny
• Jiří Tomčala, Mgr.	vedoucí skupiny obsahu činnosti

pracovníci civilní služby

• Jiří Bayer	
• Jiří Kadeřábek, MUDr.	
• Jan Kolár	do 28. 2. 2002

Obsahová konference Pionýra

Jedním ze závěrů IV. výročního zasedání České rady Pionýra bylo uspořádat Obsahovou konferenci, během které by se projednala náplň činnosti a náměty pro práci sekcí ČRP. Obsahová konference probíhala ve dvou částech. Na jaře ve dnech 10. - 12. května 2002 byla diskutována problematika organizační proměny Pionýra a s tím spojené organizátorské práce. Podzimní část (29. 11. - 1. 12.) se pak věnovala více přímé práci s dětmi a členské základně. Představeny byly výchovné projekty Oáza, Ahoj Evropo, Zvířátka, Můj lepší svět a Pionýrští senátoři.

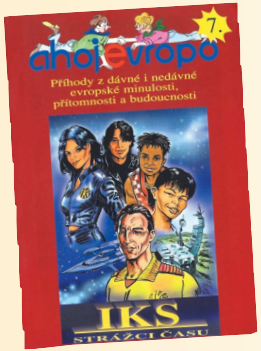

Projekt Ahoj Evropo

Cílem dlouhodobého projektu Ahoj Evropo je vhodnou formou informovat děti a mládež o Evropské unii a jejich členských zemích. Sešity obsahují populární komiksové vyprávění skupiny mladých studentů, kteří postupně navštěvují jednotlivé země EU v historicky zajímavých okamžicích a přibližují tak významné události a jejich atmosféru. K seznámení s těmito zeměmi přispívají také ukázky pohádek uvedených zemí, návody na hry pro děti a jednoduché recepty na přípravu oblíbených národních jídel. V každém sešitu pochopitelně nechybějí ani důležitá fakta a zajímavosti o příslušné členské zemi Evropské unie.

Projekt Oáza

Valné shromáždění OSN vyhlásilo 16. listopad Mezinárodním dnem tolerance. V tento den byl oficiálně zahájen projekt výchovy k toleranci, proti rasismu a xenofobii. Jeho smyslem je připravit podmínky k tomu, aby děti byly schopny přijmout do svého kolektivu i ty jedince, kterým k takovému zapojení brání jakákoliv bariéra (jazyková, tělesný handicap apod.). Děti se do projektu přihlašují tím, že si dohodnou podmínky kolektivní spolupráce a pravidla, která chtějí dodržovat, aby se jim spolu žilo snadněji. Vedoucí jim pak pomocí her pomáhá zlepšovat atmosféru v kolektivu.

V další fázi se již oddíl připraví na přijetí jiných dětí, aby si vyzkoušel spolužití s dětmi ze zahraničí, s dětmi z ulice či z dětských domovů. Jejich klubovna se tak stává opravdovou Oázou pohody a dobré nálady, do níž každý rád zavítá.

Oba projekty byly v roce 2002 realizovány díky popoře ČNA Mládež a MŠMT.

AKCE A SOUTĚŽE

Mezi tradiční aktivity sdružení patří zájmové akce. Jsou určeny jak pro členy sdružení (oddílové výpravy), tak i pro nečleny (otevřené a veřejné akce). V širokém spektru nabídky je možné najít aktivity jednodenní, víkendové i připravované v prázdninových termínech (pololetní, velikonoční a podzimní).

Řada z nich byla i v roce 2002 realizována s finanční podporou MŠMT, díky ní bylo možné zajistit akce za příznivých finančních podmínek a nabídnout účastníkům v rámci jednotlivých akcí pestrou škálu aktivit.

Akce organizačních jednotek

Počet vícedenních akcí	1 075
Počet účastníků	29 796
Počet osobodní	78 193
Celkové náklady	*6 265 878 Kč*
Počet jednodenních akcí	688
Počet účastníků	35 627
Celkové náklady	*1 605 091,10 Kč*
Poskytnuté dotace	*2 488 567 Kč*

Akce bez poskytované dotace nebyly v roce 2002 centrálně sledovány. Jejich počet je však s ohledem na statistiky předchozích let možné odhadnout na více než 4 500.

Mezi rozhodující činnosti patří pravidelná práce oddílů a volnočasových klubů. V roce 2002 bylo v rámci činnosti 906 oddílů a 34 klubů realizováno více než 37 000 oddílových schůzek, kterých se každý týden zúčastnilo přibližně 11 500 osob.

Celorepublikové akce a soutěže v roce 2002

LEDEN 2002

Pionýrský Sedmikvítek

V tomto roce se soutěž, v níž si děti mohly poprvé vyzkoušet, co vlastně obnáší stát na „prknech, co znamenají svět", uskutečnila v lednu a v únoru. Ve všech konaných oblastech probíhaly otevřené postupové soutěže pro děti a mládež rozdílných věkových skupin. Účastnili se jednotlivci i skupiny, členové sdružení i neorganizovaná mládež.

- **Sedmikvítek -Tance**

18. - 20. leden 2002, Český Dub

Třídenního tanečního maratonu se zúčastnilo 527 soutěžících z celé ČR. Bojovalo se v šesti základních disciplínách. Porota hodnotila vhodnost výběru hudby, choreografii, taneční techniku, výraz, oděv a nakonec i celkový dojem.

- **Sedmikvítek - Divadlo a hudba**

18. - 20. leden 2002, Praha 8

Republikové finále divadelní a hudební soutěže proběhlo jako každoročně v Praze, kam se sjelo 379 soutěžících.

- **Sedmikvítek - Výtvarná a rukodělná činnost**

26. leden 2002, Opava

Soutěž v této oblasti vrcholila celorepublikovým finále v Opavě, kde je každým rokem pořádána jednodenní akce s názvem „Tvořivá dílna". Do soutěže se letos přihlásilo 65 účastníků s nejrůznějšími výtvarnými pracemi a rukodělnými výrobky.

Nejzajímavější z divadelních, tanečních a hudebních vystoupení vytvořila základ programu benefičního koncertu Děti Dětem.

ÚNOR 2002

Sedmikvítek - Dětská Porta

1. - 3. února 2002, Praha

Dětská porta se ve sdružení Pionýr pořádá již od roku 1991. Tentokráte se na ni sjelo 475 účinkujících. Okruh hudebních žánrů se neustále rozšiřuje, dětské klání ve zpěvu není tedy zaměřeno jen na country hudbu, folk a trampské písně.

Ledová Praha

1. - 3. února 2002, Praha

Druhý ročník Ledové Prahy - otevřené akce, pořádané ve spolupráci s Nadací Dětem 3. tisíciletí - proběhl v únoru a stejně jako minulý rok zaznamenal velký úspěch - počet účastníků vzrostl na 4800. Cílem této akce je nabídnout všem dětem zábavnou formou možnost, jak smysluplně a zajímavě strávit volný čas a něco se při tom naučit. Děti mohly bezplatně či se slevou navštívit řadu kulturních institucí, zejména pražská muzea. Záštitu nad akcí převzal primátor hlavního města Prahy p. Ing. arch. Jan Kasl.

Benefiční koncert Děti dětem

2. února 2002, Praha

Souběžně s Ledovou Prahou byl i letos uspořádán Benefiční koncert, jehož program byl komponován z vystoupení nejúspěšnějších soutěžících v Pionýrském Sedmikvítku. Děti tak měly možnost veřejně prezentovat své umění v nejrůznějších kulturně uměleckých činnostech. Výtěžek z koncertu je každoročně věnován na podporu různých volnočasových aktivit dětí a mládeže.

Tradiční patronkou této akce byla místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky p. JUDr. Petra Buzková.

Vybíjená

15. - 17. únor 2002, Bohumín

KOP Moravskoslezského kraje pořádala republikové finále, kterého se zúčastnilo 264 soutěžících.

DUBEN 2002

Putovní pohár TPO Zlatá růže v uzlování

5. - 7. duben 2002, Jindřichův Hradec

Republikový závod v uzlování probíhal již podeváté. V pěti soutěžních kategoriích závodilo celkem 111 dětí. Během víkendu mohly účastníci poznat město Jindřichův Hradec a navštívit krásný místní zámek.

Pentatlon

26. - 28. duben 2002, Tachov

Pentatlon je sportovní soutěž družstev, skládající se z pěti disciplín, symbolizovaných pěti barevnými olympijskými kruhy, která probíhá ve sdružení od roku 1999. Letos soutěžilo 207 dětí, rozdělených do výprav o čtyř až dvanácti členech.

KVĚTEN 2002

Přírodovědná stezka

17. - 19. květen 2002, Dubí v Krušných horách

Do republikového finále, které tvoří tři části (odborný test, trasa s kontrolními stanovišti, výrobky z přírodních materiálů), se zapojily hlídky v celkovém počtu 129 mladých přírodovědců.

ČERVEN 2002

VII. Republikové setkání pionýrských oddílů

7. - 9. červen 2002, Plzeň

Letos se víkendového setkání pionýrských oddílů, které se konalo v Plzni, účastnilo 678 dětí a vedoucích. Plzeňská krajská organizace připravila zajímavý program, bylo možno shlédnout památky Plzně, zahrát si zábavné a sportovní hry v plzeňském kempu a poslechnout si písně skupiny BG Collection.

Pionýrská stezka

7. - 9. červen 2002, Plzeň

Součástí Republikového setkání pionýrských oddílů v Plzni byla oblíbená celostátní postupová soutěž dvojic v několika určených věkových kategoriích. Klání probíhalo v přírodě, kde soutěžící plnili na kontrolních stanovištích úkoly z oblasti turisticko - tábornické, přírodovědné, kulturně - umělecké a technických dovedností.

XXVII. Branná hra cestou odhodlání

14. - 16. červen 2002, Ralská pahorkatina

Nejen díky každoročním návštěvníkům (letos 132), ale i díky originalitě a pestrosti se z Branné hry stává pionýrská stálice. Nejde vůbec o hru s pevně stanovenými pravidly, neboť sám pořadatel soutěže rozhodne o dovednostech a znalostech, které musí soutěžící zvládnout. Náplň hry je proto díky tomu každým rokem jiná.

ZÁŘÍ 2002

Tábornická stezka

20. - 22. září 2002, Hrachov u Sedlčan

Možnost změřit své síly v oblasti turistických a tábornických dovedností využilo 273 účastníků. Každý z nich tak měl příležitost stát se správným Robinsonem.

ŘÍJEN 2002

Pro-rock, Praha

Pro Rock je nejmladší soutěží kulturního Sedmikvítku, je pořádán teprve od roku 2000. Letos se v ní veřejně prezentovalo 350 účinkujících.

TÁBOROVÁ ČINNOST

Tábory patří neodmyslitelně k naší činnosti. Delší trvání akce dovoluje připravit i náročné etapové hry. Děti se při nich mohou proměnit v námořníky, průzkumníky polárních expedic, archeology či astronauty. Leckdo by dokonce mohl mít pocit, že se dva až tři týdny nacházel v úplně jiném světě. Všichni účastníci si přitom mohou ověřit svoji samostatnost a schopnost soužití s kolektivem.

Letní tábory

Počet táborů	521
Počet účastníků	26 996
Počet účastníků do 26 let	24 351
Počet osobodní	367 623
Průměrná délka (dny)	15
Průměrný počet účastníků	52
Průměrné náklady	*2 043 Kč*
Celkové náklady	*50 083 024,49 Kč*

Zimní tábory

Počet táborů	65
Počet účastníků	1 924
Počet účastníků do 18 let	1 575
Počet osobodní	12 506
Průměrná délka (dny)	8
Průměrné náklady	*1 910 Kč*
Celkové náklady	*3 009 784 Kč*
Poskytnutá dotace	*939 217,60 Kč*

Integrační aktivity

Navazování dlouhodobé spolupráce s dětskými domovy je trendem, který postupně získává v naší činnosti své pevné místo. Ve většině případů se jedná o aktivity, které navazují na dlouholetou zkušenost s účastí těchto dětí na letních táborech či dalších volnočasových akcích. Navázání užší spolupráce je logickým vyvrcholením této činnosti a je přínosem jak pro účastníky v náhradní péči, tak i pro děti z běžných rodin.

Nejdéle realizovaným projektem tohoto druhu je spolupráce pionýrské skupiny Osmička Most s Dětským domovem v Mostě, která probíhá již od roku 1998. Řada dětí z dětského domova se účastní pravidelné činnosti oddílů, do které jsou ve spolupráci se základní školou integrovány i děti ze sociálně narušených rodin. V roce 2002 byla tato činnost PS Osmička Most podpořena dotací ve výši 30 000 Kč.

Počet táborů	8
Počet dětí z dětských domovů	93
Počet dětí ze soc. znevýhodněných rodin	8
Počet osobodní	1457
Poskytnutá dotace	*119.759,40 Kč*

MEZINÁRODNÍ ČINNOST

Slovo pionýr označuje člověka, který hledá a objevuje nové cesty. Naše činnost proto chce vytvářet příležitosti pro děti a mladé lidi k takovým objevným cestám. Mezinárodní aktivity dávají k tomu ty nejlepší podněty. Naším záměrem proto je, aby se mezinárodní činnost stala samozřejmou součástí činnosti našich oddílů. V tomto roce jsme se soustředili na vytváření podmínek pro budování zahraničních kontaktů našich organizačních jednotek. Nejvýznamnější akcí v tomto ohledu byla Mezinárodní dílna vedoucích. Během této akce byl 16. listopadu (Mezinárodní den tolerance) zahájen mezinárodní projekt Oáza, který se věnuje výchově k toleranci a boji proti rasismu a xenofobii.

V tomto roce jsme také hostili mezinárodní výbor IFM-SEI. Byla to pro nás velmi vhodná příležitost, jak připravit řadu zahraničních výměn i možnost k diskusi o další spolupráci s touto mezinárodní organizací.

Pro zlepšení kontaktů se zahraničím pracuje na Ústředí Pionýra v ČR koordinátor zahraničních aktivit (formou Evropské dobrovolné služby). Tímto krokem chceme urychlit proces vyhledávání vhodného zahraničního partnera pro pionýrské skupiny, které projeví o mezinárodní aktivity zájem. Pionýrské skupiny mají na mezinárodní činnosti nejvýznamnější podíl. Připravují mezinárodní výměny, které jsou pro děti a mládež opravdovým zážitkem.

Účast na akcích zahraničních partnerů:

Celkem 79 členů našeho sdružení mělo možnost účastnit se některé z pěti mezinárodních výměn v zahraničí. Naši vedoucí se účastnili i několika seminářů v zahraničí. Zástupci našeho sdružení jednali též s orgány našich partnerských organizací (mezinárodním výborem IFM-SEI, kongresem rakouských Rote Falken apod.).

Návštěvy zahraničních hostů u nás:

V roce 2002 se konalo 7 mezinárodních výměn, kterých se účastnilo celkem 113 osob. Na semináři Mezinárodní dílna vedoucích se objevilo celkem 25 zahraničních hostů především z členských organizací IFM-SEI.

Mezinárodní kontakty základních článků:

• PC Šumperk	Finský Pionýr, Německo
• PS Kraken M, Praha	město Sezze (Itálie), město Mnichov (Německo)
• PS Maják Černilov	Zwiazek Harcerstwa Polskiego, Ruda Slaska (Polsko)
• 1. PS Náchod	Centrum rekreacii (Polsko)
• PS Omega, Praha	Woodcraft-folk, Sheffield (Velká Británie)

Soutěž „Sami o sobě, o své činnosti”

Soutěž „Sami o sobě, o své činnosti” vyhlásila Česká rada Pionýra již v roce 1993. Jejím hlavním smyslem je motivovat jednotlivé skupiny a oddíly, aby o sobě daly na veřejnosti vědět. To znamená aby připravily nějakou „prima” akci, tábor atd., a aby tím ve svém okolí upozornily na svou existenci a také ukázaly, co dělají a že to dělají dobře. V roce 2002 proběhl již 8 ročník.

Jako každý rok bylo 5 nejlepších přispěvatelů oceněno: Pionýr Nepomuk, Delfíni PS Dobřany, PS Osmička Most, PS Habartov, 93. PS Kyje Praha 9.

Tiskové konference Pionýra:

28. ledna

Společná tisková konference s Nadací Dětem 3. tisíciletí a ve spolupráci s Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy. Konala se v Malém zrcadlovém sále MŠMT avěnovala se prezentaci akcí Ledová Praha 2002 a benefiční koncert Děti dětem.

25. června

Tisková konference se konala na Ústředí Pionýra a informovala především o zřízení dobrovolnických center, o připravované letní činnosti a o situaci v předání majetku FDM v likvidaci.

8. října

Tisková konference proběhla na Ústředí Pionýra a informovala o situaci při zvládání letních povodní a jejich následků, o výsledcích letní činnosti a konkrétních akcích připravovaných pro tento rok.

Bambiriáda

Aktivně jsme se účastnili celostátní prezentační akce „Bambiriáda 2002” ve všech 14 místech jejího konání, kde naše organizační složky představily svoji činnost a aktivity pionýrských oddílů a skupiny z příslušného regionu.

Zástupci sdružení Pionýr se účastní práce řady poradních orgánů a pracovních skupin

- Komora mládeže Mgr. Martin Bělohlávek
  - poradní orgán ministra školství, mládeže a tělovýchovy
- Výkonná rada NICEM ČR Pavel Hofrichter
- Česko-německá mezivládní komise Markéta Stulíková
- Český výbor UNICEF Mgr. Irena Černá
- Česká rada dětí a mládeže Mgr. Martin Bělohlávek
  - valné shromáždění Tomáš Novák do 30.11.
    Jakub Kořínek od 30.11.
    Bc. Jiří Stuchlík
    Mgr. Jiří Tomčala

EDIČNÍ ČINNOST

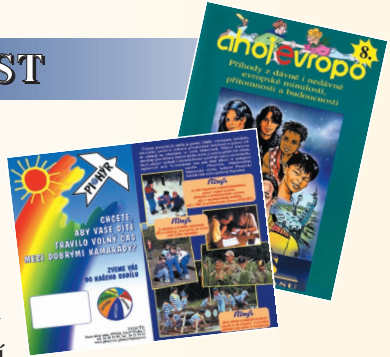

Z ediční činnosti vyjímáme:

• Ahoj Evropo • Mozaika • Výroční zpráva 2001 • Jak na výroční zprávu • Obsah činnosti v Pionýru - co o něm víme a nevíme • Pionýrský Sedmikvítek • Pionýr základní otázky a odpovědi (reedice pracovního textu) • Jak na to? Aneb hrst zkušeností k využití (k tvorbě projektů) • Přehled táborové dokumentace • Přehled dokumentů Pionýra

Metodické materiály k výchovným projektům:

• ROMAN
• Robinsonův ostrov

PŘÍPRAVA A VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavním úkolem v této oblasti činnosti byla práce na vytvoření definitivních pravidel v oblasti přípravy. Významnou úlohou bylo i plnění ustanovení Statutu Pionýra, které ukládá všem funkcionářům sdružení doplnit si do roka od jmenování či zvolení do funkce svou kvalifikaci. Splnění této podmínky je hlavním předpokladem a šancí, jak zlepšit činnost našeho sdružení.

Základním prostředkem pro naplnění tohoto náročného úkolu se stalo schválení nové Směrnice pro přípravu a vzdělávání ve sdružení Pionýr.

Naše sdružení se vždy zasazovalo o to, aby se práce s dětmi účastnili kvalifikovaní vedoucí. Ve vztahu k rodičovské veřejnosti to chápeme jako naši zásadní povinnost. Naplněním nové směrnice by se měly námi poskytované záruky ještě zvýšit.

V tomto roce proběhlo správní řízení MŠMT, kde sdružení Pionýr obhájilo pověření vzdělávat v akreditovaných kursech:

- Zdravotník zotavovacích akcí
- Vedoucí dětských kolektivů

V platnosti zůstávají dříve získaná pověření:

- Vedoucí dětských kolektivů (vedoucí zotavovacích akcí)
- Hospodář - účetní (jednoduché účetnictví)
- Hospodář - účetní (podvojné účetnictví)

Potvrzeno bylo i pověření od Institutu dětí a mládeže MŠMT, kterým sdružení Pionýr získalo možnost vzdělávat v kursu:

- Hlavní vedoucí táborů

Z akcí Ústředního pionýrského vzdělávacího centra uvádíme například:

Příprava členů rad: kvalifikační kurs členů rady byl zaměřen především na to, aby členové České rady Pionýra mohli přijímat kvalifikovaná rozhodnutí. Úspěšně jej absolvovalo 39 členů ČRP.

Příprava ekonomů krajských rad Pionýra: ve spolupráci se Svazem účetních a ČRDM proběhl kurs podvojného účetnictví se zaměřením na ekonomiku neziskové organizace

Letní táborová škola Kamenec: konala se 18. - 26. srpna na TZ Kamenec v Orlických horách. Akce se účastnilo 40 zájemců

a osvědčení o absolvování získalo 23 instruktorů, kteří tak naplnili první podmínku pro získání kvalifikace vedoucího dětského kolektivu. Úplnou kvalifikaci splnil jeden účastník.

Mezinárodní dílna vedoucích se konala 14. - 17. listopadu v Českém manažerském centru v Čelákovicích. Ústředním tématem byla v letošním roce výchova k toleranci. Účastnilo se jí 90 mladých instruktorů a vedoucích. Akce tradičně hostila i řadu delegací našich zahraničních partnerských organizací například Hungarian Childfriends z Maďarska, Unga Örnar ze Švédska, Francais z Francie, Woodcraft Folk z Velké Británie, Rote Falken z Rakouska.

Lyžařský výcvik: uskutečnil se 5. - 8. prosince na TZ Kamenec v Orlických horách. Výcvik lyžařských instruktorů úspěšně zvládlo 19 účastníků.

Akce v rámci přípravy jsou pořádány s odbornou garancí pionýrských vzdělávacích center. Působí ve všech čtrnácti krajských organizacích. Metodicky a odborně zajišťuje vzdělávání Ústřední pionýrské vzdělávací centrum, které garantuje také kursy akreditované Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy.

Krajská vzdělávací centra uspořádala celkem 59 akcí, jichž se zúčastnilo celkem 1 561 účastníků. Celkové náklady na tyto akce činily 582 436 Kč a poskytnuté dotace činily 342 866,20 Kč.

Rozmanitými akcemi v rámci přípravy a vzdělávání tak v roce 2002 prošlo celkem 1220 absolventů a to od instruktorů, vedoucích oddílů, členů rad, hospodářů až po zdravotníky a hlavní vedoucí zotavovacích akcí.

VÝJIMEČNÉ AKCE

Celostátní velká výměna zkušeností

Sdružení Pionýr připravilo v roce 2002 neformální akci, na níž se již tradičně scházejí všichni nadšenci dětského a mládežnického neziskového sektoru. Zpravidla to bývá jedinečná příležitost komunikace mezi občanskými sdruženími dětí a mládeže, jakož i získání nových zkušeností.

Akce se uskutečnila v listopadu v Praze a jejím pořadatelem byla 188. pionýrská skupina T. O. Bobříci. Přítomno bylo více než 1 000 účastníků. Třicetičlenný štáb organizátorů z různých sdružení při průběhu jednotlivých akcí posílilo navíc ještě dalších 40 pořadatelů. Připraveno bylo více než 150 programů, pořadatelé přivítali 50 zajímavých hostů, mezi nimiž byli zástupci MŠMT, Magistrátu hlavního města Prahy, starosta městské části Prahy 11 Petr Jirava, senátorka Zuzana Roithová, předsedkyně České rady dětí a mládeže Jana Vohralíková, dále 100 lektorů, novináři a další.

Oproti minulým létům program obohatila celá řada novinek, novým pojetím zahajovacího rituálu počínaje a doprovodnými aktivitami konče (pravá čajovna, potlachoviště, herna deskových her, klubovna Rychlých šípů, ševrolet párty, zpívání s THT).

Diskusní fóra se tématicky zaměřovala na vstup ČR do EU (za účasti senátora p. Josefa Zielence), na problematiku informací (za účasti hostů z Ministerstva informatiky), na práva dítěte (se zástupci Fondu ohrožených dětí), na spolupráci sdružení s představiteli velkých i malých spolků, krajských úřadů a dalších institucí, na trvale udržitelný rozvoj.

Semináře byly zaměřeny na možnosti práce na táborech, na ekologickou výchovu, získávání financí. K nejoblíbenějším patřil seminář o muzikoterapii či realizaci akcí pro veřejnost.

V dílnách školy si mohli účastníci vyzkoušet lezecké dovednosti na horolezecké stěně, výtvarné hry, výrobu ručního papíru, indiánské korálkování nebo bubnování.

Výčet uvedených programů, zajištěných navíc účastí kvalitních lektorů, není však zdaleka u konce. V prostorách Základní školy k Milíčovu Praha 11 jich bylo ještě daleko víc. Na chodbách školy je navíc doplňovalo také na 100 výstavek, které ukazovaly pestrou činnost oddílů.

S touto nebývale rozsáhlou Celostátní velkou výměnou zkušeností, kterou velice dobře koordinoval tým převážně členů pořádající pionýrské skupiny, byli účastníci spokojeni. Setkala se s uznáním, protože se stala dalším přínosem k navázání dobrých vztahů mezi jednotlivými organizátory, k novým kontaktům i k získání nových zkušeností vedoucích dětských kolektivů.

Povodně

Povodně poznamenaly celou vlast, současně i naši práci či přesněji zázemí pro ni. Všechny účastníky táborů ze zatopených oblastí se podařilo – díky velmi dobré součinnosti s orgány státu – včas dopravit do bezpečí. Větší škody však byly na táborových základnách a klubovnách.

Počet poškozených organizačních jednotek	22
Vyčíslené škody	*3 594 401,80 Kč*
Poskytnutá pomoc v roce 2002	*486 381,30 Kč*

Řada našich vedoucích se zapojila nejen do záchranných prací, ale i později do obnovování základních podmínek pro život v totálně zničených obcích.

Vyznamenání

V roce 2002 byla udělena dvě nejvyšší ocenění člena sdružení Pionýr „**Křišťálová vlaštovka**". Za svoji práci je převzali Bohuslav Kühnel a Markéta Svobodová.

Bohuslav Kühnel

Ocenění převzal za svoji mnohovrstevnatou činnost.

Patří k lidem, kteří pracují se stejným nasazením jak ve vrcholné funkci tak i jako zásobovač při zajištění libovolné akce pionýrské skupiny. Za poslední roky prošel řadou funkcí, v nichž osvědčil svoji pracovitost a aktivitu. Působil jako předseda Federální rady Pionýra, v níž významně přispěl k aktivizaci federální organizace. Je dlouholetým vedoucím dětí, členem řady orgánů, podílí se na činnosti odborných pracovních skupin v rámci Pionýra, ale nezřídka i mimo něj.

Markéta Svobodová

Ocenění převzala za svoji dlouholetou práci v Pionýru.

Je lhostejné, jestli Markétu potkáte na táboře nebo na zasedání České rady Pionýra. Poznáte ji vždy - skromnou, pracovitou, nenápadnou, ale také nenahraditelnou.

Byla členkou vrcholných orgánů Pionýra, v době jeho proměny se zasloužila o rozvoj řady konkrétních aktivit celého sdružení, příkladem může být Pionýrská stezka. Nyní stejně zodpovědně pracuje na úrovni pionýrské skupiny i na krajské radě Pionýra.

EKONOMIKA, MAJETEK

Nové objekty

Usnesením č. 1834 Poslanecká sněmovny Parlamentu ČR na 39. schůzi 1. listopadu 2001 vyslovila souhlas s bezúplatným převodem nemovitostí ve správě FDM „v likvidaci". Na sdružení Pionýr mělo být převedeno 9 nemovitostí z majetku bývalého Socialistického svazu mládeže. Očekávali jsme rychlý postup a pružný přístup FDM „v likvidaci", neboť nám byl stav většiny nemovitostí znám.

Bohužel problémy, které proces předávání provázely se nepodařilo za celých dvanáct měsíců překonat, přestože jsme při všech jednáních stále zdůrazňovali vůli vývoj této věci urychlit. Nebylo však možné – přes velké pracovní nasazení a pomoc znalců – problémy překonat, a tak se usnesení Poslanecké sněmovny P ČR v tomto roce nepodařilo naplnit.

Investiční dotace

Ve sdružení proběhlo – na základě dlouhodobého záměru a za podpory MŠMT – několik investičních akcí.

Šlo o zajištění dalšího provozu – příkladem může být Pionýrský dům v Šumperku, nebo o obnovu zničené (vyhořelé) základny – příkladem je TZ Leopoldov.

Rozvaha k 31. 12. 2002 (v celých tis. Kč) IČO: 00499161

(výpis nenulových položek)

[1] Stav k prvnímu dni účetního období
[2] Stav k poslednímu dni účetního období

AKTIVA

		1. 1.[1]	31. 12.[2]
A. STÁLÁ AKTIVA		**355**	**434**
	Dlouhodobý nehmotný majetek	**91**	**108**
018	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	91	108
	Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	**- 91**	**- 108**
078	Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	- 91	- 108
	Dlouhodobý hmotný majetek	**2 933**	**3 263**
022	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	1 265	1 222
028	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	1 668	2 041
	Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	**- 2 578**	**- 2 829**
082	Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	- 910	- 788
088	Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	- 1 668	- 2 041

B. OBĚŽNÁ AKTIVA		**6459**	**6289**
	Zásoby	**516**	**417**
112	Materiál na skladě	516	0
132	Zboží na skladě	0	417
	Pohledávky	**1206**	**1184**
311	Odběratelé	100	136
314	Poskytnuté provozní zálohy	106	224
315	Ostatní pohledávky	448	428
341	Daň z příjmu	68	65
346	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem		115
348	Nároky na dotace a ost. zúčtování s rozp. orgánů územ. samospr. celků		144
378	Jiné pohledávky	484	72
	Krátkodobý finanční majetek	**4129**	**4355**
211	Pokladna	242	210
213	Ceniny	2	3
221	Bankovní účty	3885	4142
	Přechodné účty aktivní	**606**	**333**
381	Náklady příštích období	425	239
385	Příjmy příštích období	56	56
388	Dohadné účty aktivní	125	38
ÚHRN AKTIV		**6812**	**6723**

PASIVA

		1. 1.[1]	31. 12.[2]
A. VLASTNÍ ZDROJE KRYTÍ STÁLÝCH A OBĚŽNÝCH AKTIV		**5 064**	**4 858**
	Jmění	**4 961**	**5 329**
091	Vlastní jmění	4 955	5 131
911	Fondy	6	198
	Hospodářský výsledek	**103**	**- 471**
963	Účet hospodářského výsledku	x	- 471
931	Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení		x
932	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	103	x
B. CIZÍ ZDROJE		**1 748**	**1 865**
	Krátkodobé závazky	**432**	**311**
321	Dodavatelé	2	61
324	Přijaté zálohy		3
331	Zaměstnanci	22	81
336	Závazky k institucím soc. zabezpečení a zdrav. pojištění		50
342	Ostatní přímé daně	32	35
346	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	99	
379	Jiné závazky	217	81
	Přechodné účty pasivní	**1 316**	**1 554**
383	Výdaje příštích období	1 101	1 055
384	Výnosy příštích období		401
389	Dohadné účty pasivní	215	98
ÚHRN PASIV		**6 812**	**6 723**

Výkaz zisků a ztrát k 31. 12. 2002 (v celých tis. Kč) IČO: 00499161
(výpis nenulových položek)

501	Spotřeba materiálu	2 762
502	Spotřeba energie	52
504	Prodané zboží	168
511	Opravy a udržování	79
512	Cestovné	487
513	Náklady na reprezentaci	9
518	Ostatní služby	2 872
521	Mzdové náklady	1 366
524	Zákonné sociální pojištění	405
528	Ostatní sociální náklady	64
542	Ostatní pokuty a penále	1
544	Úroky	4
549	Jiné ostatní náklady	166
551	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	194
581	Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	15 402
582	Poskytnuté příspěvky	60
	Celkem	**24 091**
601	Tržby za vlastní výrobky	18
602	Tržby z prodeje služeb	324
604	Tržby za prodané zboží	90
644	Úroky	144
649	Jiné ostatní výnosy	16
682	Přijaté příspěvky	182
684	Přijaté členské příspěvky	1 632
691	Provozní dotace	21 214
	Celkem	**23 620**
	Hospodářský výsledek před zdaněním	- 471

Zpráva auditora

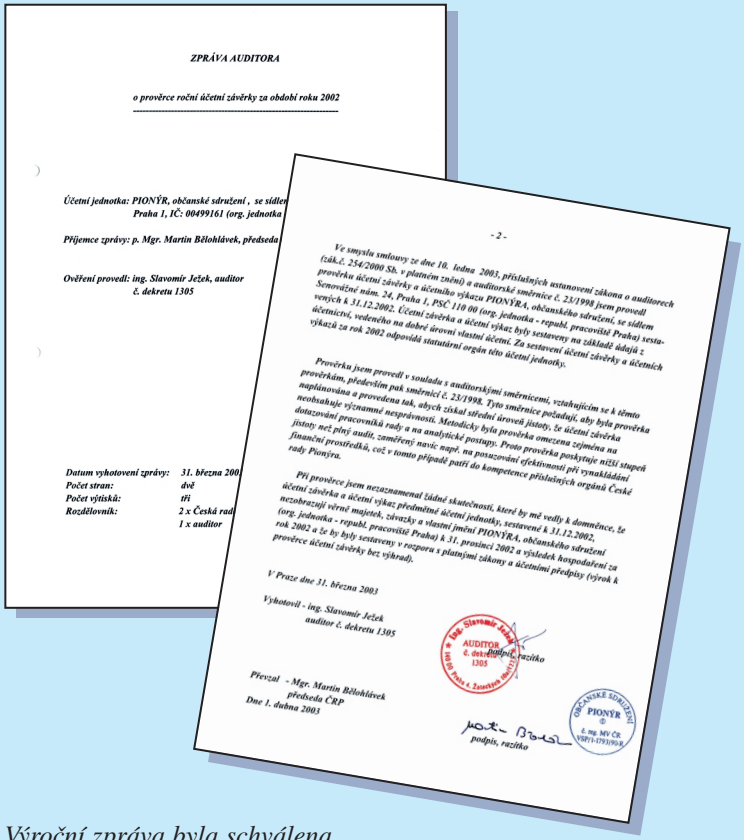

ZPRÁVA AUDITORA

o prověrce roční účetní závěrky za období roku 2002

Účetní jednotka: PIONÝR, občanské sdružení , se sídlem
Praha 1, IČ: 00499161 (org. jednotka

Příjemce zprávy: p. Mgr. Martin Bělohlávek, předseda

Ověření provedl: ing. Slavomír Ježek, auditor
č. dekretu 1305

Datum vyhotovení zprávy: 31. března 200
Počet stran: dvě
Počet výtisků: tři
Rozdělovník: 2 x Česká rad
1 x auditor

- 2 -

Ve smyslu smlouvy ze dne 10. ledna 2003, příslušných ustanovení zákona o auditorech (zák.č. 254/2000 Sb. v platném znění) a auditorské směrnice č. 23/1998 jsem provedl prověrku účetní závěrky a účetního výkazu PIONÝRA, občanského sdružení, se sídlem Senovážné nám. 24, Praha 1, PSČ 110 00 (org. jednotka - republ. pracoviště Praha) sestavených k 31.12.2002. Účetní závěrka a účetní výkaz byly sestaveny na základě údajů z účetnictví, vedeného na dobré úrovni vlastní účetní. Za sestavení účetní závěrky a účetních výkazů za rok 2002 odpovídá statutární orgán této účetní jednotky.

Prověrku jsem provedl v souladu s auditorskými směrnicemi, vztahujícím se k těmto prověrkám, především pak směrnicí č. 23/1998. Tyto směrnice požadují, aby byla prověrka naplánována a provedena tak, abych získal střední úroveň jistoty, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Metodicky byla prověrka omezena zejména na dotazování pracovníků rady a na analytické postupy. Proto prověrka poskytuje nižší stupeň jistoty než plný audit, zaměřený navíc např. na posuzování efektivnosti při vynakládání finanční prostředků, což v tomto případě patří do kompetence příslušných orgánů České rady Pionýra.

Při prověrce jsem nezaznamenal žádné skutečnosti, které by mě vedly k domněnce, že účetní závěrka a účetní výkaz předmětné účetní jednotky, sestavené k 31.12.2002, nezobrazují věrně majetek, závazky a vlastní jmění PIONÝRA, občanského sdružení (org. jednotka - republ. pracoviště Praha) k 31. prosinci 2002 a výsledek hospodaření za rok 2002 a že by byly sestaveny v rozporu s platnými zákony a účetními předpisy (výrok k prověrce účetní závěrky bez výhrad).

V Praze dne 31. března 2003

Vyhotovil - ing. Slavomír Ježek
auditor č. dekretu 1305

Převzal - Mgr. Martin Bělohlávek
předseda ČRP
Dne 1. dubna 2003

podpis, razítko

Výroční zpráva byla schválena
na 5. zasedání České rady Pionýra dne 27. dubna 2003.

První nápad uvést volnočasový klub, jako další prvek v činnosti Pionýra se datuje už od roku 1997. Zprvu nesmělá myšlenka oficiálně realizovaná v jednom místě (Most) se postupem doby zabydlela a projevila se začleněním nové složky do naší organizační výstavby (oficiálně zavedeno v nové úpravě Statutu Pionýra z listopadu roku 2001).

Právě v roce 2001 podalo zvláštní projekt 7 klubů a v roce 2002 jejích počet narostl na 30.

Kluby nabízejí všem dětem, tedy i těm, které nejsou v Pionýru vůbec organizovány, možnost, jak pravidelně i nepravidelně trávit svůj volný čas. Pro náplň programu jednotlivých klubů nejsou žádná omezení (kromě bezpečnostních), a tak se objevuje rozličná nabídka aktivit a činností. Lze konstatovat stále rostoucí oblíbenost takovéhoto způsobu trávení volného času především u neorganizovaných dětí a mládeže. Množství příznivců klubů se průběžně zvyšuje. V některých případech dochází i k tomu, že se pravidelní návštěvníci klubů stávají členy oddílů pionýrských skupin. A není se čemu divit, vždyť každý z klubů dokáže mládež zabavit.

Kluby zaměřené na **SPORTOVNÍ AKTIVITY** pravidelně střídají sportovní činnosti a hry (vybíjená, přehazovaná, floorbal, sálová kopaná, košíková odbíjená atd.), aby umožnily uplatnění dětem s různou sportovně technickou vyspělostí. Takovými kluby jsou např.: Klub PS Sever, klub Filip PS Mír Domažlice, klub Fit PS Omega, Pavučina PS Maják a další. Některé kluby se věnují konkrétně určitému druhu sportu, tím může být

historický šerm (klub Korbel PS Mír Domažlice), turistika (klub Cesta PC Český Krumlov, K 15 PS Plejády Šternberk atd.) a také kanoistika (Sportovní klub PS Úsměv). Tyto kluby mají zpravidla pronajatou tělocvičnu, kde bývá počet účastníků omezen kapacitou, nebo mají k dispozici venkovní sportovní areál.

Kluby s **RUKODĚLNOU A VÝTVARNOU ČINNOSTÍ** přitahují mnoho zájemců, kteří si chtějí vyzkoušet různé netradiční výtvarné a rukodělné techniky, a tak se zdokonalit v tvůrčích dovednostech, například kluby: Sluníčko PS Záře, klub Pastouška PS E.Rošického, Modelářský klub PS Tiláci, Dívčí klub PS Tiláci. Děti malují na sklo, na balónky, účastní se podzimní rukodělné dílny, velikonoční rukodělné dílny, mají podíl na organizaci výstavek výtvarných a rukodělných prací.

KLUBOVÁ ČINNOST, DESKOVÉ HRY A TZV. VŠESTRANNÁ ČINNOST jsou také častou náplní programu jednotlivých klubů. Děti se v kontaktu s ostatními naučí různým hrám nejen v klubovně, ale i v přírodě, příkladem jsou kluby: Tuláci PS Táborníci, Klubíčko PS Hraničář Červená Voda, klub Cestík u PS Omega. Základem programu se mohou stát pohybové hry, různé deskové hry (Abalone, Rolit, Pylos, Osadníci z Katanu atd.), poznávání přírody, poznávání historie obce, nebo třeba i návštěva místních kulturních památek a muzeí.

I **KULTURNÍ AKTIVITY** mají v případě klubů své nezastupitelné místo. Děti tak mohou naplnit volný čas tancem, hudbou, divadlem či literaturou, jde kluby: Solidarita PC Praha 10, VČK PS Věžky – Zborovice, Kytarový klub PS Tiláci atd. Děti se seznamují s literaturou, navštíví besedy, věnují se tanci, účastní se tanečních vystoupení a soutěží, zahrají si pohádku či nějakou divadelní hru, naučí se hrát na hudební nástroje, uspořádají koncerty, poslechnou si příjemnou hudbu.

Navíc existují kluby, které připravují své aktivity o víkendech - vyrážejí na turistické a jiné výlety.

Jiné kluby se zaměřují na práci s počítači.

Zcela specifické jsou kluby, v nichž se v průběhu celého roku věnují chystání akcí pro děti a probíhá zde příprava i instruktorů.

Kontakt:
Ústředí Pionýra v ČR
Senovážné nám. 977/24, 116 47 Praha 1
tel.: 234 621 299, fax: 224 215 101
www.pionyr.cz, pionyr@pionyr.cz